

Prosim, odgovorite mi, če je mogoče proti temu ugovarjati, ker dotični ni bil kaznovan zaradi hudodelstva. Seveda v tem kraju je ljudstvo jako nasprotno šoli in učiteljstvu. In da učitelju nagajajo nalašč, volijo takega, ki je najhujši rogovilež in vsestransko podel človek.

Če ni mogoče ugovarjati, naj vse učiteljstvo, posebno naša „Zaveza“, dela na to, da bi ne smele priti v okrajni šolski svet take omadeževane osebe. Z. S.

Odgovor: Ako je bil dotičnik zaradi hudodelstva kaznovan, je izgubil iz tega vzroka občinsko aktivno in pasivno volilno pravico, torej ne more biti občinski odbornik. In ako ne sme biti to, ne sme biti tudi član krajnega šolskega sveta. V nasprotnem slučaju pa Vam ne moremo svetovati, t. j. v tem slučaju, ako je bil dotičnik le zaradi prestopkov in pregreškov obsojen. — Obrnite se v tej zadevi na deželni šolski svet in nam poročajte o svojem uspehu. „Zaveza“ lahko protestuje proti takemu postopanju, a če ni zakonitega določila, ne more storiti več. Pridite k letošnji „Zavezini“ skupščini in izprožite to vprašanje ali pa poverite kakega prijatelja tovariša!

Iz naše organizacije.

Štajersko.

Šaleško učiteljsko društvo ima svoje redno zborovanje v nedeljo, dne 11. avgusta t. l., ob 2. uri popoldne v Šoštanju po nastopnem vzporedju: 1. Zadnji zapisnik. 2. Dopisi in društvene zadeve. 3. Eventualno predavanje. 4. Nasveti in predlogi. — Pri tem zborovanju pobira tudi poverjenik „Slov. Šolske Maticе“ članarino za leto 1907.

Ker je to zborovanje zadnje pred počitnicami, upamo, da se ga bodo člani polnoštevilno udeležili. Odbor.

Učiteljsko društvo za celjski okraj je zborovalo dne 7. julija v Celju. K temu sestanku je došlo lepo število tovarišev in tovarišic iz sosednega laškega okraja, ki se jim je pridružil jurist g. Zurko. Nekaj članov našega društva je opravičilo svojo odsotnost.

Tovariš predsednik, odvarjajoč zborovanje, v presrečnih besedah pozdravi premile goste iz laškega okraja, želeč, da bi jim v dragem spominu ostale urice, ki jih prebijejo ta dan pri svojih tovariših sosedih in da bi še večkrat prihiteli v naš krog.

V nadaljnjem govoru se spominja dragih pokojnih tovarišev, delavskih mož, ki jim je kruta smrt prezgodaj pretrgala nit življenja. Dne 13. maja t. l. je legel k večnemu počitku tovariš Anton Žager, nadučitelj petrovski, ki se je z vso svojo žilavostjo dolgo branil podleči smrtni kosi. Kruta usoda mu ni odločila mnogo srečnih dni, ni mu pripustila, veseliti se v polni meri sadu svoje delavnosti in vztrajnosti. Le tuintam mu je zasijal za hip čistjši žarek v njegovo trudapolno življenje in to tedaj, ko so mu tovariši prejšnjega okraja, v katerem je bival mnogo let, podelili častno članstvo, priznavajoč s tem njegove vrline. Da pa si je priboril tudi ugled med narodom, kaže dejstvo, da ga je občina Kokarje imenovala svojim častnim občanom. Kako priljubljen je bil v našem okraju, sploh pa povsod, kjer so ga poznali, je svedočil krasni pogreb. Zemeljske ostanke pokojnega Žagerja smo oddali zemlji, a duh njegov ostane pri nas. Pobralla je smrt dalje odločnega borilca za prava našega naroda, kremenitega značaja, nadučitelja v pokoju, g. Radoslava Škofleka v Vojniku. Pri pogrebu je bilo mnogo članov našega društva.

Zalost se je naselila tudi v obitelji c. kr. nadzornika g. Josipa Supaneka, ki je izgubil svojo vrlo mater, pravo učiteljsko mater.

V Trbovljah je preminul tovariš Aleksander Falk, na Zidanem mostu pa mnogozaslužni kremeniti zastopnik učiteljstva v okrajnem šolskem svetu nadučitelj g. Blaž Kroepej.

V znak sožalja so na poziv tov. predsednika vstali navzoči s sedežev.

Nadalje opozarja tov. predsednik, da dobi naš okrajni šolski svet novega predsednika v osebi c. kr. okraj. glavarja

barona g. Müllerja, ki je došel 28. junija v Celje. Pozival je dalje tovariše delegate, naj se vsi udeležijo „Zavezinega“ zborovanja v Radovljici. Omenjal je tudi razburjenost ob volitvi, pri kateri se je udeleževalo tudi učiteljstvo. Umevno je ob sebi, da je nam učiteljem ob takih prilikah postopati možato, a škandal je, ako se kdo izmed naših vrst druži z nasprotniki. To se je zgodilo v kozjanskem okraju, a učiteljstvo tega okraja se je popolnoma prav maščevalo nad dotičnim tovarišem.

Nato nam je tovariš Kveder podal glavne misli svoje že zadnjič obravnavane teme „Kaj je osobita naša dolžnost?“ ter nas opomnil, da učiteljstvo veliko premalo informira po učencih naše ljudstvo o pravicah našega naroda, ki jih ima tirjati. Tudi v naših ljudskošolskih berilih se bore malo pozve o pravicah, zakaj najvažnejše teh so izpuščene.

Tovariš Gradišnik je priporočal, naj naši delegatje opozore „Zavezo“, da se ta obrne na družbo sv. Mohorja, ki naj izda brošurico, v kateri bi se ljudstvo poučilo v svojih pravicah, ki jih ima tirjati. Naj se vendar enkrat zniža število molitvenikov, a naj se ljudstvu da take duševne hrane, po kateri se mu bo začelo svitati v možganih.

Da se preosnovi zgodovinski pouk v ljudskih šolah, predlaga tov. g. Franjo Krajnc, naj S. Š. M., ki ima skrbeti za dobre šolske knjige, oziroma da iz teh odpravi pomanjkljivosti, stopi v dotiko z „Zavezo“, ki naj razpiše nagrade za dobre sestavke kulturno-zgodovinskega značaja.

V zasebni študij priporoča tov. Kveder za uvod v pravo Gust. Ratzenhoferjevo delo „Wesen und Zweck der Politik“ in delo prof. Gumplovizsa „Verfassungsrecht“.

Pri točki „Iz šolske prakse“ je vprašal tov. Logar kako da je tekom enega leta izšel komaj en zvezek „Mladinske knjižnice“. Sklenilo se je, da eden naših delegatov vpraša pri „Zavezi“ v tej zadevi.

Prihodnje zborovanje se vrši 17. novembra.

Po zborovanju smo se združili v Skalni kleti, kjer nam je pri dobri postrežbi, ob napitnicah in pevanju narodnih pesmi prekmalu potekel popoldan.

Učiteljsko društvo za svetolenartski okraj je zborovalo dne 1. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah. Zborovali sicer smo, a komaj in komaj. Res sramotno je, da imajo nekateri učitelji, posebno pa gđe. učiteljice, tako malo stanovske časti, da se še mesečnih zborovanj vsaj tuintam ne morejo udeleževati. Naš okraj je majhen, malo nas je, a še ti se tako malo brigamo za stanovski napredek.

Prav je rekel g. predsednik: „Ni čuda da slov. učitelji tako malo dosežemo; ko bi naši nemški kolegi bili tudi tako malomarni ne dosegli bi popolnoma nič.“

Sedaj pa k zborovanju! Tudi o tem ne morem dosti povedati. Referent g. T. nas vodi že od novega leta za nos. Tudi sedaj je srečno izostal. Zato pa bo plačal globo v društveno blagajnico, če nam prej ne uide. Imenovan je namreč v drug okraj.

Delegatom na Dunaj je izvoljen g. Urek, njegovim namestnikom g. Klemenčič.

Delegatom za „Zavezo“ so izvoljeni: g. Kristl Alojz, gđe. Hojnik Amalija. Namestnika: g. Krajnc Franc, gđe. Schweigler Marica.

Pri „Lehrerbundu“ nas bo zastopal g. Franc Šijanec in g. Jakob Kopic kot namestnik.

Zastopnikom se povrne polovica voznine.

Ko še učiteljski zastopnik poroča o sejah okrajnega šolskega sveta, se zborovanje zaključuje.

Književnost in umetnost.

Jugoslovanska ideja in Slovenci. Spisal dr. Henrik Tuma, deželni poslanec slovenskih trgov na Goriškem. — Na to znamenito razpravo se ozremo pozneje v posebnem članku.

Sloveški posojilničar. Drugi popravljeni in pomnoženi natis „Navoda o snovanju in poslovanju slovenskih posojilnic“. Spisal Ivan Lapajne v Krškem. Knjiga je posvečena g. Mihaelu Vošnjaku; prinaša tudi njegovo sliko.

Knjigo priporočamo najtopleje. O delu samemu priobčimo pozneje strokovnjaško oceno.